

VASILE BALERCĂ – PRINCIPALELE SIMBOLURI NAȚIONALE ALE ROMÂNILOR (EDITURA MAGIC PRINT, ONEȘTI, 2014)

Tudor PERFIL¹
perfil.tudor@yahoo.com

ABSTRACT: How could we write the history of a nation without mention the nation symbols? These symbols make the difference and confirm the nation role and status among the others.

Coming from the turmoil of its history, these symbols make a great impact on us, wherever we meet them, at home or somewhere, making us proud. On the other hand, the nation symbols determine us to live out the history, being ourselves the heroes, and admire the glorious past.

KEYWORDS: national flag, anthem, and the coat of arms are together the nation identity

Intenția autorului de a face o prezentare a primelor însemne naționale ale oricărui stat, s-a materializat într-o destul de lungă călătorie în istoria simbolurilor lumii, aducând la lumina prezentului unele din cele mai vechi informații despre originile și parcursul principalelor date de identificare vizuală și acustică ale unei țări.

Astfel s-a realizat nu numai o lucrare unică în felul ei, nu numai pentru că are ca subiect primele două simboluri ale oricărei națiuni moderne, dar și prin aceea că face o prezentare amplă privind apariția și devenirea imnului și drapelului, astfel încât nu se oferă doar informație, ci se prezintă istoria a două posibile biografii.

Așa se face că autorul și-a început demersul coborând în milenii protocivilizației asiatică, în peisajul „*semilunii fertile*” cu tot ce însemna creație simbolistică sumero-nilotică, alăturând inclusiv date din izvoarele indo-chineze. Acolo unde „*s-au născut agricultura și comerțul*” și unde, spune Will Durant, au apărut „*calul și carul, moneda și scrisoarea de schimb, meșteșugurile și industria, dreptul și administrația, matematica și medicina, irigațiile, geometria și astronomia, calendarul, orologiile și zodiacul, alfabetul și scrierea,*

¹ Colonel (ofițer în rezervă, exdirector al Centrului de Cercetări Psihopedagogice și de formare a personalului didactic din Armată)

hârtia și cerneala, cărțile, bibliotecile și școlile...”, acolo s-au format și primele manifestări oficiale ale imnului și ale drapelului ca manifestări cu importanță pentru o comunitate.

Foto: Coperta cărții: Vasile Balercă – *Principalele simboluri naționale ale românilor* (Editura MAGIC PRINT, Onești, 2009, pp 705, ISBN – 978–973–1738–43–7)

Constituirea primelor state din Asia orientală a însemnat și nașterea relației între cele trei instituții de bază interdependente și intersusținute, cu reprezentările de rigoare: *instituția statului* (rege) – *instituția militară* (armata) – *instituția cultului* (templul). În templu s-a născut primul steag și primul imn, pentru ca armatele să preia ambele simboluri, vizuale și acustice, tocmai pentru a se așeza sub ocrotirea divinităților, iar conducătorii popoarelor – regi, faraoni, împărați- au devenit și păstrătorii acestor manifestări de spirit. Este adevărat, de la reprezentarea hieroglifică a expresiei „zeu” comună cu cea care semnifica un drapel, sau de la „*steagul de luptă al Ur-ului*”, din anul 2.800 î.H., și până în prezent, este un spațiu de câteva milenii, dar tocmai aceasta poate sublinia încărcarea cu istorie și cu sacralitate a unor astfel de simboluri!

Nu lipsite de importanță sunt trimerile la „*Biblie*”, ca resursă de informare a apariției steagurilor și a manifestărilor muzicale imnice din cultul creștin: „*Fii lui Israel vor tăbări fiecare în tabăra sa, fiecare sub steagul său și sub armele sale*”. Se întâmplă prin anii 1250–1.200 î.H., atunci când și Mariam proorocița „*facea nceputul zicând: «Să cântăm Domnului / Căci*

cu slavă s-a preamărit»”. Bineînțeles, nu se putea trece cu lejeritate peste perioada greco-romană, civilizație care aducea, prelua și rafina întreaga moștenire orientală. Poate că pentru un cititor mai grăbit să ajungă la timpurile mai aproape de zona lui de interes de informare, poate părea un drum prea lung, autorul aducându-l prin Grecia și Roma antică, apoi prin secolele feudalității românești, aceasta constituind și una din originalitățile lucrării de față care încearcă să ofere mai multe detalii despre perioada manifestărilor protosimbolice. Dar substratul prezentării arată că la baza simbolurilor vizuale și muzicale ale comunităților umane au stat rădăcinile cultice, în instituțiile spirituale aflându-se rădăcinile manifestărilor imnice și sacralitatea drapelor.

Pentru poporul român, imnul și drapelul și-au construit propriile lor istorii, succesiunea capitolelor adăugând o serie de date despre evoluția, semnificația, participarea la viața socială și la lupta pentru păstrarea ființei naționale. Aici este timpul datelor de calendar, consemnarea nașterilor, evoluția, maturizarea și schimbarea formei amintitelor simboluri. Se poate spune cu adevărat că secolul al XIX-lea va depăși timpul istoric al rădăcinilor/moștenirilor, și va fi fost secolul apariției dar și al implicării rapide a imnului și a steagului în viața socială, politică și militară a poporului român. Se va putea vorbi despre steagul lui Tudor Vladimirescu, despre steagul pașoptiștilor, despre steagul unirii, dar și despre cântecele de masă care au însoțit principalele evenimente din viața neamului. Prezentările vor privi anii aplicării Regulamentului organic, hotărârea luată de Guvernul provizoriu la 26 iunie 1848 privind decretarea tricolorului ca steag național, dar și implicarea lui Alexandru Ioan Cuza în construcția modernă a simbolului vizual al statului român. La fel se va întâmpla cu stabilirea imnului național, pornind de la formele sale de cântec de luptă revoluționară la 1848, trecând mai apoi la producția lui Eduard Hübsch, ajungând la etapa imnului regal și la diferitele alegeri din perioada socialist-comunistă. O oprire mai lungă se va face asupra unor controverse privind paternitatea producțiilor imnice – versificație ori muzică – ori la alegerea unei anume variante în detrimentul alteia.

Atenția comentariilor nu va ocoli rolul imnului și al steagului în generarea emoției publice, comentarea potențialului de mobilizare a simțămintelor colective și, nu în ultimul rând, în prezentarea semnificațiilor simbolurilor naționale în instituția militară. Capitolele și anexele compun un întreg din care un cititor doritor de informație își poate forma o imagine

despre formarea și evoluția principalelor două simboluri ale poporului nostru.

Fără a avea pretenția de a fi cuprins întreaga complexitate a acestui important subiect, cartea de față se poate alătura peisajului de prezentare a ideii de simbol național românesc, oferind și o listă bibliografică destul de consistentă pentru a alimenta o posibilă dorință de cunoaștere.